

Una moció de censura amb origen en el municipi des Castell

El fantasma des Castell

La moció de censura presentada pel PP contra el PSOE en el Consell Insular de Menorca ha significat que Joan Huguet es converteixi en el nou president de Menorca, gràcies al suport que li ha donat el trànsfuga Jaume Peralta, ex-batlle socialista des Castell.

Jaume Peralta, el trànsfuga del PSOE, enfront del públic que presència l'acte.

ARXIU

Menorca té, per primera vegada des de la instauració de l'autonomia, un govern de dreta. El Partit Popular ha aconseguit fer-se amb la presidència del Consell Insular de Menorca. Però no han estat els vots els que han duit Joan Huguet (fins ara vice-president del govern balear i líder del PP a Menorca) a ocupar el màxim càrrec de govern insular. Huguet ha necessitat un trànsfuga per a desplaçar del poder el PSOE. Un trànsfuga que, paradoxalment, obtingué l'acte de diputat gràcies a anar el número 4 dins les llistes del PSOE.

La moció de censura guanyada per Huguet, i per tant el PP, no s'explicaria, però, sense una verdadera història *de por* com la que s'ha produït al municipi des Castell. Allà és on cal cercar les raons d'aquesta moció de censura, i no en el funcionament, millor o pitjor, que pugui haver tingut el Consell Insular sota el govern del PSIB-PSOE.

El dia 6 de setembre el grup popular del

Consell Insular presentava una moció de censura contra el president, socialista, Albert Moragues. La moció tenia el suport de Jaume Peralta, elegit diputat-conseller socialista dins les llistes del PSIB-PSOE en les últimes eleccions autonòmiques. Peralta s'havia separat del PSOE, culminant un procés d'enfrontament amb la cúpula socialista menorquina.

Albert Moragues, el president, fixà la data del 18 de setembre per a reunir-se el plenari del Consell. Durant les setmanes abans el creuament de desqualificacions entre el trànsfuga Peralta i els socialistes havia estat continuat. S'esperava un plenari *mogut*. I, efectivament, així va ser. Amb la presència massiva de seguidors populars i socialistes, la sessió –segons contava un periodista menorquí– un espectacle més semblant a un partit de futbol que no una reunió del Consell Insular.

Després del plenari, Peralta hagué de sortir per la porta de darrere de l'edifici –com els àrbitres de futbol– acompanyat d'un guàrdia civil de paisà que li feia de

guardaespatlles. A la porta principal l'esperaven una cinquantena de simpatitzants socialistes amb moltes ganes de *felicitar-lo*.

¿Com s'explica tot aquest embolic? ¿Com és possible que un diputat-conseller socialista doni el govern al PP, només dos mesos i mig després d'haver-se constituït el govern socialista amb el suport de l'Entesa de l'Esquerra?

La resposta es diu es Castell, un petit municipi menorquí d'uns 5.000 habitants. Un municipi que tengué durant vuit anys un batlle molt peculiar, un home que nom Jaume Peralta.

L'ESCÀNDOL DES CASTELL

Aquesta història comença el 1983. S'acosten les eleccions i el PSOE designa Jaume Peralta com a cap de llista municipal des Castell. Segons diferents fonts Peralta era –i és– una persona amb molta capacitat de seducció. Tota l'agrupació socialista des Castell el seguia quasi com

Joan Huguet, dret, és el nou president del Consell de Menorca. Al seu costat, Albert Moragues, anterior president.

ARXIU

un sol home. De professió ordenança del Consell Insular de Menorca, Peralta es convertirà en el nou batlle des Castell.

Les eleccions donen el resultat següent: PSOE, 5 regidors; Agrupació d'Esquerra-PSM, 2; Independents (de dreta), 4. El PSOE i AE-PSM signen un pacte que significarà l'alcaldia per a Peralta. Molt poc temps després, l'AE-PSM comença a denunciar un excés de personalisme del batlle i certs incompliments del pacte. L'alcalde no en fa cas i les protestes dels coalitzats es van fent cada vegada més fortes. Un any i mig després, l'AE-PSM denuncia el pacte. Peralta queda en una situació perillosa, en una evident feblesa. Home de decisions ràpides, es dirigeix als independents (de dreta) i aconsegueix fer amb ells una sèrie de pactes puntuals, que li permetran seguir en l'alcaldia. No dura gaire el pacte. Mig any després els independents rompen els pactes. Torna a quedar tot sol Peralta, però poc després un dels independents es passa al PSOE, la qual cosa significava la tranquil·litat per a governar.

Arriben les eleccions de 1987. El populisme demostrat per Peralta, i també el fet d'una important —en nombre— població immigrada, votant socialista, li permeten obtenir una còmoda majoria absoluta a les eleccions municipals.

L'ordenança del Consell demana l'excèdència, i així pot dedicar-se en exclusiva a les tasques d'alcalde des Castell.

Un batlle tan personalista, i més ara amb majoria absoluta, provoca les queixes a l'oposició. L'Entesa de l'Esquerra (antiga AE-PSM) denuncia constantment el secretisme. El mateix any 1987 l'Entesa expressa el seu temor per un

augment del dèficit de l'Ajuntament que es considera massa elevat.

Les queixes no obtenen reposta des de l'alcaldia. Al contrari, el dèficit continua augmentant. Les ànsies expansionistes fan que un pressupost modest, d'uns centenars de milions, es converteixi en un pressupost (1990) de 1.260 milions. L'Entesa denuncia irregularitats, suposades. Inclús diuen que es fan contractes telefònics. Els creditors comencen a ser ja molts.

El 1988 un economista, del PSOE, que nom de llinatge Ligüerre adverteix del perill que un dèficit tan elevat pot comportar per a un municipi com des Castell. No hi ha resposta.

S'acosten les eleccions de 1991. L'Entesa de l'Esquerra, alertada per les inquietants informacions sobre el dèficit municipal, comença a parlar de la necessitat de fer un pacte de salvació entre totes les forces per salvar l'economia des Castell i posar ordre. El PSOE es desmarca de l'hipotètic pacte, no així el PP.

Dins el PSOE, mentrestant, Peralta no va com a cap de llista municipal. En aquesta ocasió, aconsegueix ser el candidat número 4 de la llista al Consell Insular, tot i que està enfrontat amb els *oficialistes* que dominen el PSOE-Menorca. El cap de llista, Albert Moragues veta a la presència de Peralta a la candidatura. Però la pressió exercida des de Palma pel secretari general del PSIB, Joan March, fa que no li quedi més remei que acceptar Peralta.

Se celebren les eleccions i el resultat (PSOE,5; PP,5 i Entesa,3; amb el posterior pacte de salvació municipal entre Entesa i PP) significa desallotjar el PSOE de l'alcaldia. L'Entesa comença a denunciar públicament el desastre financer del mu-

nicipi. Parlen d'un deute real de més de 450 milions de pessetes. El pressupost del 91 és impossible de fer. El dèficit és tan alt que deixa a l'Ajuntament pràcticament sense poder fer res.

Davant les evidències, el PSOE decideix obrir un expedient informatiu a Peralta (i a altres dels seus regidors des Castell). Al mateix temps Joan March també abandona l'ex-batlle.

Al cap de dos dies d'haver-se obert l'expedient i de ser obligats (Peralta i els seus ex-regidors) a deixar els càrrecs directius dins el PSOE, Peralta crea una Plataforma Socialista des Castell, no reconeixent la capacitat del PSOE per a sancionar-lo. Abandona el PSOE, enfrontant-se fortament amb Moragues (president del Consell Insular) i amb Borja Carreras, home fort del PSOE-Menorca.

Poc temps després de la sortida del PSOE (i consegüentment del grup socialista en el Consell i en el Parlament autònom), Peralta apunta la possibilitat de donar suport a una hipotètica moció. El resultat de les autonòmiques (6 consellers el PP, 5 del PSOE i 2 de l'Entesa) havia permès formar govern d'esquerra. Amb la fugida de Peralta la majoria quedava capgirada.

La Plataforma creada en des Castell desautoritza les manifestacions del seu líder, dient que no donarien suport a aquesta moció. Peralta abandona la Plataforma que ell mateix creà i, efectivament dóna suport a la moció presentada pel PP.

Així, el passat 28 de setembre el PP obtenia per primera vegada un dels emblemàtics llocs de poder per al socialisme illenc: el Consell Insular de Menorca.

Miquel Payeras